

Avklaring av regelverk for innrapportering av avvirkning og trekk av skogfond for bioenergivirke

Statsforvalteren i Innlandet har fått forespørsel om regelverket for innrapportering og trekk av skogfond til skogsvirke som benyttes til bioenergiformål.

Regelverket rundt registrering av avvirkning og innbetaling av skogfond.

Ordningen med skogfond er hjemlet i *Lov om skogbruk (skogbruksloven)* der det står at skogeieren skal sette av penger til skogfondet ved salg eller annen overdragning av hogd eller framdrevet virke eller av trær på rot. Dette gjelder også ved skogeierens bruk av virke for videre salg eller annen overdragelse. Plikten gjelder ikke skogeierens bruk av virke til eget behov i forbindelse med jord- og skogbruksvirksomhet på eiendommen.

Ifølge *Forskrift om skogfond* skal alle skogeiendommer med mer enn 10 dekar produktiv skog ha egen skogfondkonto. Skogfondet tilhører eiendommen.

- For alt skogsvirke som omsettes fra eiendommen skal det settes av penger til skogfondet. Skogeier velger selv sats for avsetning mellom 4 og 40 % av bruttoverdien for tømmeret.
- Det er kjøper av tømmeret som har ansvaret for at virket registreres inn, og at det trekkes skogfond. Disse registreringene skjer som oftest samtidig. Landbruksdirektoratet har laget en veiledning for hvordan dette skal gjøres:

[Rapportere virkesomsetning - Landbruksdirektoratet](https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/industri-og-handel/ordninger-for-industri-og-handel/rapportere-virkesomsetning?openStep=941c767b-26e8-49d0-91da-0a21fcc212ef-3)

(<https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/industri-og-handel/ordninger-for-industri-og-handel/rapportere-virkesomsetning?openStep=941c767b-26e8-49d0-91da-0a21fcc212ef-3>)

Plikten til å sette av midler til skogfondet er den samme for virke som går til energiformål som for virke til annet industriformål. Plikten til å sette av skogfond gjelder alt virke som er omsatt fra all skog og skogsmark, jf. skogbrukslova § 2.

Krav om skogfondstrekk for omdisponerte arealer.

Skogbruksloven gjelder også for omdisponerte arealer, så lenge det fortsatt står skog på arealet. Dette gjelder også arealer som er ekspropriert til andre formål. Derfor gjelder fortsatt plikten til å sette av skogfond ved hogst på omdisponerte arealer. Eier av arealet kan i ettertid søke om å få frigitt skogfond dersom eier oppfyller vilkårene i § 13 i forskrift om skogfond o.a. Det betyr at du som kjøper av virke skal trekke minst 4% skogfond av kjøpesummen av tømmeret selv om arealet skal omdisponeres til andre formål.

Når entreprenør tar virket som betaling for arbeidet.

Hvis virkeskjøper og skogeier har avtalt at virkeskjøper overtar virket som betaling for arbeidet, må det stipuleres en bruttoverdi for virket. Utgangspunkt for prisanslag kan være at virkeskjøper setter en erfaringsbasert driftspris. Prisen skal da inkludere: hogging/klipping, og at virket ligger henteklar i haug ved vei. Driftsprisen utgjør da bruttoverdien på virket, og virkeskjøperen er ansvarlig for at det settes inn skogfond på eiendommens skogfondskonto innenfor intervallet 4-40%.

Kantsoner.

Hovedregelen er at skogfondsplikten gjelder for kantsoner. Kantsoner mellom skog og jordbruksareal er definert som skog etter arealklassifiseringssystemet AR5. Kantsoner mellom jordbruksareal og vann og vassdrag er som regel også definert som skog i AR5. Snauhogst i kantsoner mot vann og vassdrag med årssikker vannføring er søknadspliktig etter vannressursforskriften § 11. Skjøtsel i kantsonen mot vann og vassdrag må utføres uten at kantsonens økologiske funksjon forringes. Skogfondsplikten gjelder ikke hogst på arealer definert som jordbruksarealer i AR5. Du kan se AR5-kart på NIBIOs gårdkart [Søk gård \(nibio.no\)](https://gardskart.nibio.no/searchgård/) (<https://gardskart.nibio.no/searchgård/>)

Skogeier (selger) må ha MiS-registrering før virke kan hogges på eiendommen.

I § 4 i forskrift om berekraftig skogbruk er det krav om at skogeier må ha gjennomført miljøregistreringer i områder som skal hogges. Eiendommer under 50 dekar har unntak fra kravet om MiS-registrering etter ny PEFC skogstandard, mens grensa er 100 dekar for skogeiendommer med eldre takster. Dersom skogeier mangler miljøregistreringer, vil en hogst være i strid med forskriften og ulovlig. Tømmer fra skogeiere som mangler MiS-registreringer vil være usertifisert virke som ikke kan omsettes lovlig. Ved hogst i områder der slike registreringer enda ikke er gjennomførte, eller på små eiendommer som har unntak for krav om MiS-registrering, må omsetning av tømmer gå gjennom en sertifisert tømmerkjøper ved bruk av føre-var rutine.

Registrering av avvirkning og avsetting av skogfond

Dette betyr at den som kjøper av skogsvirke til flis eller ved direkte fra skogeier må sørge for at volumet registreres i offentlig virkesdatabase. For å registrere avvirkningen, må du enten være skogeier med egen skogfondkonto eller være registrert som virkekjøper. Hvis du har et foretaksnummer kan du registrere deg som virkeskjøper i Altinn. Her kan du også registrere avvirkning og skogfondavsetting. Dersom du kjøper tømmer fra en tømmerkjøper (videresalg), skal tømmerkjøper ha sørget for at volumet du kjøper allerede er innrapportert og at det er trukket skogfond. Da skal du ikke registrere dette på nytt. Dersom du drifter et varmeanlegg som ligger utenfor gården, som f.eks. oppvarming av skole eller andre bygg, har du et såpass stort forbruk av tømmer at du bør registrere deg som virkeskjøper. Da skal du sørge for at tømmeret du kjøper blir registrert og at det innbetales skogfond.

[Altinn - Skogfond og tømmeravvirkning](https://info.altinn.no/skjemaoversikt/landbruksdirektoratet/skogfond-og-tommeravvirkning/)

(<https://info.altinn.no/skjemaoversikt/landbruksdirektoratet/skogfond-og-tommeravvirkning/>)

Alternativ metode for omsetning av små volum.

Dersom du i hovedsak kjøper tømmer til bruk i egen gårdsvirksomhet kan du bruke skjema for småsalg og direktesalg. Landbruksdirektoratet har beskrevet hvordan dette gjøres her:

[Rapportere småsalg og direktesalg - Landbruksdirektoratet](https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/skogbruk/ordninger-for-skogbruk/rapportere-smasalg-og-direktesalg?openStep=6dabe75c-5a94-47c0-ba0b-2a6fe9f912d5-1)

(<https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/skogbruk/ordninger-for-skogbruk/rapportere-smasalg-og-direktesalg?openStep=6dabe75c-5a94-47c0-ba0b-2a6fe9f912d5-1>)

Hvis du har spørsmål til innholdet i dette brevet, kan det rettes til Statsforvalteren eller kommunens skogbruksansvarlig. Du kan lese mer om skogfond på landbruksdirektoratets nettside [Skogfond og skogfondkonto - Landbruksdirektoratet](https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/skogbruk/om-skogfond/skogfond-og-skogfondkonto)

(<https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/skogbruk/om-skogfond/skogfond-og-skogfondkonto>)